

NGHỆ NHÂN VŨ ĐỨC THẮNG:

“CHỦ HÔN” CHO THƠ VÀ GỐM

TRONG NGÀY THƠ VIỆT NAM 2010 TẠI VĂN MIẾU, HƠN 600 SẢN PHẨM GỐM ĐƯỢC SẮP ĐẶT NGHỆ THUẬT VÀ ẨM TƯỢNG. ĐÂY CŨNG LÀ LẦN ĐẦU TIÊN CÓ SỰ HỘI NGỘ GIỮA THƠ VÀ GỐM MỘT CÁCH QUY MÔ, TỪ ĐÓ GỐM THỐI HỒN CHO THƠ VÀ NGƯỢC LẠI THƠ TÔN THÊM VẼ MỀM MẠI, UYỂN CHUYỂN, SỐNG ĐỘNG CHO GỐM. ĐỂ CÓ ĐƯỢC NHỮNG THÀNH CÔNG ẤY, KHÔNG THỂ KHÔNG NHẮC ĐẾN CÔNG LAO TO LỚN CỦA NGHỆ NHÂN VŨ ĐỨC THẮNG.

Sinh ra và lớn lên tại Bát Tràng - mảnh đất có truyền thống làm gốm từ xa xưa, ông đã tiếp nối truyền thống ấy như thế nào?

Gia đình tôi cũng như bao gia đình khác trong làng đã được kế thừa truyền thống ông cha để lại. Ngày nhỏ, ngoài thời gian đi học, hàng ngày vẫn phụ gia đình làm gốm. Ngày ấy, tôi chưa có ý thức hay dự định sau này sẽ tiếp nối nghề, kể cả sau này học xong Trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp. Ở đó tôi theo học khoa Hội họa, khi ra trường vì chưa tìm được công việc đúng theo ngành nên đành về làng làm gốm để kiếm sống. Và không

ngờ, chính tại đây đã nảy sinh sự đam mê thực sự, cũng phải mất mấy năm trời. Nói thật, khi có ý thức trong nghề nghiệp thì tôi cũng đã 27 tuổi rồi.

Qua mấy chục năm trải nghiệm với nghề thì yếu tố nào ông xem là quan trọng nhất để dẫn đến sự thành công?

Không riêng gì nghề gốm mà theo tôi trong tất cả các ngành nghề khác phải xuất phát từ lòng yêu nghề, sự dẫn thân, một yếu tố nữa là luôn làm mới mình. Mỗi sản phẩm như một đứa con tinh thần. Nhưng nếu chỉ dừng lại ở đó thôi thì tôi e rằng chỉ đạt được một cái gì đó bình thường, cái tôi muốn nói xa hơn là tự làm mới mình, tức là luôn biết nắm bắt nhu cầu, thị hiếu, thị trường và tất cả phải gắn với cái hồn của dân tộc.

Vâng! Những gì thuộc về dân gian luôn gắn bó với hồn cốt dân tộc. Phải chăng vì điều này mà ông đặt tên cho công ty là “Hồn đất Việt”?

Thực ra khi chọn tên tôi rất trăn trở. Người xưa có câu “thiên thời – địa lợi – nhân hòa” và tôi đã kết hợp ba yếu tố ấy đặt tên cho xưởng gốm của mình, sau này thành tên công ty. Nhưng cái quan trọng nhất ở đây vẫn là mình phải làm sao cho thương hiệu “Hồn đất Việt” ngày càng phát triển.

Cuộc hội ngộ giữa gốm và thơ tại Văn Miếu khá ấn tượng. Vậy điều gì đã thôi thúc ông làm nên sự thành công?

Khi tôi nhận lời đề nghị của hội Nhà văn thời gian còn quá ngắn. Tôi không dám chắc là mình sẽ thành công. Biết bao điều rủi ro có thể xảy ra trong quá trình thực hiện. Khó khăn nhất là việc khắc thơ lên gốm, gốm cả chữ Hán, chữ Nôm, rồi cả... tiếng Anh nữa. Tuy mạo hiểm nhưng vẫn kiểm soát được bằng sự lựa chọn táo bạo, nghiêm túc. Cứ nghĩ đến việc những đứa con tinh thần của mình được trưng bày ở nơi trang nghiêm nhất để mọi người chiêm ngưỡng tôi lại như được tiếp thêm động lực.

Sau khi triển lãm xong thì người tẩm tắc khen rất nhiều, cũng không ít lời chê bai là cầu thả, là chưa hợp cảnh và thơ... Ý kiến của ông về điều này thế nào?

Tôi và nhà thơ Đỗ Trung Lai đều nhận định rằng, sự thành công của triển lãm chỉ đạt 60% thôi. Sự đánh giá khách quan là rất quan trọng để bản thân tôi đúc rút kinh nghiệm. Một tờ giấy người ta còn viết sai chính tả chứ nói gì đến 55 tác giả thơ, trải dài trên

600 sản phẩm, lại còn thể hiện ra nhiều loại chữ nữa. Sai sót là không thể tránh khỏi.

Triển lãm thơ trên gốm ở Văn Miếu được xem như bước đệm đầu tiên cho sự gặp gỡ giữa hai dòng nghệ thuật. Có vẻ như người thưởng thức đang chờ đợi ở ông một điều gì hoành tráng hơn, quy mô hơn?

Tôi có tham gia hoạt động ở các tổ chức như: Hội làng nghề, Hiệp hội làng nghề, Hội nghệ nhân, Hiệp hội gốm sứ... nhưng đây cũng chỉ là quy mô cá nhân chứ thực sự chưa có sự liên kết tương tự như sự liên kết với hội Nhà văn vừa rồi.

Vậy trong ngày Thơ Việt Nam 2011, ông có tiếp tục tham gia triển lãm phối hợp nghệ thuật giữa gốm và thơ nữa không?

Các hoạt động văn chương, nghệ thuật diễn ra trong ngày Thơ Việt Nam rất phong phú. Bởi thế, tôi cũng chưa thể hứa hẹn một cách chắc chắn vì để có được một cuộc trưng bày như thế là sự cộng hưởng của nhiều yếu tố khác nữa. Đôi khi tôi còn tin cả vào cái “duyên” của nghề nghiệp. Tất nhiên, chúng tôi cũng luôn chủ động, bởi vì đây cũng là dịp các nghệ nhân, làng nghề quảng bá thương hiệu của mình.

Xin cảm ơn ông về cuộc trò chuyện này!

MAI LỮ (thực hiện)